

IX Ka 312/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

22 sierpnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Toruniu w IX Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO B.Plewińska

Sędziowie SO: A.Walenta

L.Gutkowski (spr)

Protokolant: sekr. sąd. K.Kotarska

przy udziale Prok. Prok. Okr. B.Mentel

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2013r. sprawy:

M. P., oskarżonego z art. 13§ 1 kk w zw. z art.286§1 kk i

art.270§ 1 kk w zw. z art. 11 §2 kk i w zw. z art.64§ 1 kk,

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 28 lutego 2013r.

sygn. akt VIII K 1892/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt I w ten sposób, że w podstawie skazania w miejsce art.270§1 kk powołuje przepis art.297§1 kk;

II. w pozostałym zakresie tenże wyrok utrzymuje w mocy;

zwalnia oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych należnych za drugą instancję i wydatkami poniesionymi w postępowaniu odwoławczym obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IX Ka 312/13

UZASADNIENIE

M. P. został oskarżony o to, że:

w dniu 14 czerwca 2012 r. w T., przy ul. (...) w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo Kredytowej S. Oddział T., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po uprzednim przedłożeniu poświadczającego nieprawdę zaświadczenia o zatrudnieniu i uzyskiwanych dochodach w firmie (...)z siedzibą w R. i wprowadzeniu w błąd przedstawiciela Kasy co do zamiaru spłaty zobowiązania, złożył wniosek o przyznanie pożyczki w wysokości 6.400 zł, lecz zamierzonego celu nie osiągnął ze względu na podjęcie czynności weryfikacyjnych przez pracownika Kasy, czym działał na szkodę Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia w okresie od 18 lipca 2007 r. do 17 marca 2010 r. kary trzech lat i dwóch miesięcy pozbawienia wolności na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu (sygn. akt VIII K 611/07) z dnia 16 października 2007 r. za czyn z art. 286 § 1 kk

tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

Sąd Rejonowy w Toruniu wyrokiem z dnia 28 lutego 2013 roku (sygn. akt IX Ka 312/13):

I. uznał oskarżonego za winnego zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu, tj. występku z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to w myśl art. 11 § 3 kk po zastosowaniu art. 14 § 1 kk na podstawie art. 286 § 1 kk wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 230 § 1 kpk zwrócił Urzędowi Miasta T. Wydział Spraw Administracyjnych dokumenty w postaci trzech oryginałów wniosków o wydanie dowodu osobistego na nazwisko M. P.,

III. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem opłaty sądowej i obciążył go wydatkami w kwocie 90 (dziewięćdziesiąt) złotych.

Od powyższego wyroku apelację wniósł prokurator zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego.

Wyrokowi zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego w postaci przepisu art. 297 §1 kk poprzez jego niezastosowanie i błędne przyjęcie, że oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk podczas gdy analiza jego czynu prowadzi do wniosku, że wyczerpał on także znamiona czynu z art. 297 §1 kk pozostającego w zbiegu rzeczywistym i zachodzi konieczność zastosowania kumulatywnej kwalifikacji prawnej z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk i art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

W związku z powyższym zarzutem prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, że oskarżony dopuścił się przestępstwa z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1

kk i art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził przewód sądowy, gromadząc kompletny materiał dowodowy pozwalający na merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy. Ustalenia faktyczne poczynione przez sąd meriti nie wykraczają poza granice swobodnej oceny dowodów, poczynione zostały na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, ocena których nie wykazała błędów natury logicznej i faktycznej, była zgodna ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, znajdując swoje odzwierciedlenie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Tym nie mniej, zarzut oskarżyciela publicznego polegający na naruszeniu przez Sąd Rejonowy przepisu prawa materialnego pod postacią art. 297 § 1 kk okazał się zasadny. Sąd I instancji dokonał bowiem błędnej materialno – karnej oceny zachowania oskarżonego poprzez niezasadne przypisanie mu czynu z art. 270 § 1 kk,

zaś pominięcie w podstawie prawnej skazania przepisu art. 297 § 1 kk. Zachowanie oskarżonego polegające na przedłożeniu poświadczającego nieprawdę dokumentu w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu stanowi występki z art. 297 § 1 kk a nie-jak przyjął sąd meriti

- występki z art. 270 §1 kk.

W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, że oskarżony w placówce (...) złożył wniosek o udzielenie mu pożyczki w kwocie 6.400 złotych przedkładając nieprawdziwe zaświadczenie o jego zatrudnieniu w firmie (...), który to dokument miał istotne znaczenie dla udzielenia kredytu. Oskarżony ostatecznie pożyczki nie otrzymał z uwagi na negatywną weryfikację klienta. Materiał sprawy przekonał, że oskarżony składając wniosek o pożyczkę działał ze z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, gdyż nie miał wcale zamiaru spłacić pożyczki. Oskarżony starając się o pożyczkę nie miał możliwości jej spłaty. Osiągał nieregularne dochody. Poza tym oskarżony

- z uwagi na swoją trudną sytuację majątkową- nie płaci alimentów na trójkę małoletnich dzieci. Co prawda oskarżony wyjaśniając w sprawie utrzymywał, że zamierzał płacić raty jednakże biorąc pod uwagę jego realne możliwości płatnicze oraz sytuację majątkową, jego zapewnienia należało uznać za gołosłowne. Jeśli zaś chodzi o zaświadczenie o zatrudnieniu to poza sporem pozostaje, że zaświadczenie to potwierdzało nieprawdę co do zatrudnienia oskarżonego w firmie (...)- co oskarżony otwarcie przyznawał, zaś oskarżony przedkładając ów zaświadczenie działał w konkretnym celu tj. by uzyskać dla siebie korzyść majątkową w postaci określonego wsparcia finansowego od instytucji kredytowej.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności zdarzenia, oskarżony popełnił czyn z art. 13 §1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 297 §1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk. Kwalifikacja czynu oskarżonego również jako występku z art. 270 §1 kk była nieuzasadniona albowiem zbieg przepisów art. 297 § 1 kk i art. 270 § 1 kk jest pomijalny. Posłużenie się fałszywym dokumentem przez ubiegającego się o pożyczkę bankową, kredyt lub inne świadczenie wymienione w art. 297 § 1 kk, zostało bowiem uwzględnione w znamionach tego przestępstwa, co przesądza o redukcji wielości ocen opartej na zasadzie konsumpcji (tak w wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 3 grudnia 2008 r., II AKa 254/08, POSAG 2009/1/120-121). W orzecznictwie i doktrynie jednomyślnie przyjmuje się, że kumulatywną kwalifikację przyjąć należy w przypadku zbiegu art. 297 § 1 kk i art. 270 § 1 kk, gdy sprawca działając w celu uzyskania kredytu, pożyczki bankowej, gwarancji kredytowej, dotacji, subwencji lub zamówienia publicznego, używa jako autentycznego dokumentu fałszywego, który sam podrobił. Takie zachowanie sprawcy godzi bowiem w dwa dobra prawne. Stąd też dla oddania całej zawartości bezprawia sprawcy konieczne jest powołanie w podstawie skazania obu przepisów, przy zastosowaniu art. 11 § 2 kk (por. O. Górniok, Prawo karne gospodarcze s. 310).

Biorąc pod uwagę powyższe, jeszcze raz należy podkreślić, że w sytuacji, gdy sprawca ubiegający się o kredyt użył fałszywego lub poświadczającego nieprawdę dokumentu, który został podrobiony, przerobiony lub wystawiony nie przez niego lecz przez osobę trzecią, nie ma podstaw by jego czyn kwalifikować równocześnie jako występku z art. 297§ 1 kk jak i czyn z art. 270 §1 kk. Kumulatywna kwalifikacja prawna przestępstwa z art. 270 § 1 kk jest w takiej sytuacji zbędna. Penalizacją przewidzianą w przepisie art. 297 § 1 kk objęte zostały już bowiem zachowania polegające na przedstawieniu podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę lub nierzetelnego dokumentu.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w podstawie skazania w miejsce art. 270 §1 kk powołał przepis art. 279§ 1 kk. W pozostałym zaś zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy bowiem nie zachodziły żadne uchybienia mogące stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze stanowiące podstawę do uchylenia bądź zmiany wyroku z urzędu w dalszej części.

Zastrzeżeń nie budzi też orzeczenie o karze. Wymierzona oskarżonemu kara została ukształtowana zgodnie z dyrektywami określonymi w art. 53 kk. Kara ta nie jest nadmiernie surowa. Także oceny sądu meriti, który, przyjął, iż w stosunku od oskarżonego nie zachodzą podstawy do warunkowego zawieszenia wymierzonej mu kary, nie sposób kwestionować.

Na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk Sąd Okręgowy zwolnił oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za drugą instancję, obciążając wydatkami postępowania odwoławczego Skarb Państwa, albowiem przemawia za tym jego sytuacja majątkowa i osobista.